

Een 'lectio' van psalm 51

'Schepp in mij een zuiver hart en een vastberaden geest'

Bisschop Lode Van Hecke

Vasten 2020

PSALM 51 (50)*(Getijdenboek. Gebeden voor elke dag)*

- 3** God, ontferm U over mij in uw barmhartigheid,
delg mijn zondigheid in uw erbarmen.
- 4** Was mijn schuld volkomen van mij af,
reinig mij van al mijn zonden.
- 5** Ik erken dat ik misdreven heb,
altijd heb ik mijn vergrijp voor ogen.
- 6** Jegens u alleen heb ik gezondigd,
wat U tegenstaat heb ik gedaan.
Dus zijt Gij rechtvaardig in uw oordeel,
is het vonnis dat Gij velst gegrond.
- 7** Ach, met schuld belast werd ik geboren,
schuldig was ik toen mijn moeder mij ontving.
- 8** Maar Gij hebt behagen in oprechtheid,
Gij hebt mij geleerd in eigen hart te zien.
- 9** Sprengel mij met hysop dat ik rein word,
was mij dat ik witter wordt dan sneeuw.
- 10** Maak mij weer ontvankelijk voor blijde klanken,
Geef mijn gekastijde lichaam nieuwe levensmoed.
- 11** Wend uw ogen af van mijn gebreken,
scheld mij al mijn schulden kwijt.
- 12** Schep in mij een zuiver hart, mijn God,
geef mij weer een vastberaden geest.
- 13** Wil mij niet verstoten van uw aanschijn,
neem uw heilige Geest niet van mij weg.
- 14** Geef mij weer de weelde van uw zegen,
maak mij sterk in edelmoedigheid.
- 15** Dan zal ik de dwalenden uw wegen leren,
alle schulden terugvoeren tot u.
- 16** Houd mij ver van bloedschuld, God mijn redder,
dan bezingt mijn tong uw wijsheid.
- 17** Heer, maak Gij mijn lippen los,
dat mijn mond uw lof kan zingen.
- 18** In geschenken hebt Gij geen behagen,
wat ik U ook bied, Gij wilt het niet.
- 19** Wat ik offer, God is mijn boetvaardigheid,
een vermorzeld en vernederd hart wijst Gij niet af.
- 20** Wees ook Sion in uw goedheid weer genadig,
bouw de muren van Jeruzalem weer op.
- 21** Dan ontvangt Gij alle offers die Gij hebt bevolen,
dan komt men weer offeren op uw altaar.

INLEIDEND

Het is goed dieper op de psalmen in te gaan, want psalmen zijn al gebed. Ze helpen ons dus onze relatie tot God te beleven in de vorm van het gebed. We proberen een *gebedservaring* op te doen. De beste manier daartoe is in te gaan op een concrete tekst. Hier bekijken we één van de meest bekende, en ook meest gebeden psalmen, van dichterbij.

Miserere, zo klinkt in het Latijnse Getijdenboek de aanhef van psalm 51: *Ontferm U*. Tot op de dag van vandaag, ook in het huidige Getijdenboek, komt psalm 51 iedere vrijdagmorgen als eerste aan de beurt.

Ik laat me bij mijn lezing, mijn *lectio*, leiden door twee opties die ik hier voorafgaand verduidelijk.

Eerste optie: Ik heb de tekst van psalm 51 genomen zoals we hem lezen in het Getijdenboek, het brevier, “Gebeden voor elke dag”. Over de waarde ervan wil ik het niet hebben. Iedere vertaling heeft haar beperkingen. Eenmaal men een tekst voor zich heeft, binnen het kader van de *lectio*, is het doel te bidden zonder zich teveel te laten leiden door bedenkingen die ons tenslotte meer op onszelf terugplooiën, dan dat ze onze aandacht op God richten. In de *lectio* is de tekst zoals we hem voor ons hebben onze eerste bemiddelaar met God. Van de Bijbel ontvangen we de woorden die het ons mogelijk maken om met God te spreken. Wanneer men een vriend ontmoet is men meer geïnteresseerd in zijn persoon dan in wat hij zegt of doet. Omwille van zijn persoon raken we in zijn manier van spreken en in zijn werk geïnteresseerd. En niet omgekeerd. Van hart tot hart verhoudt men zich tot elkaar, niet van idee tot idee. Het is zoals in de vriendschap.

In een mooie tekst over de *lectio* maakt Willem van St.-Thierry, cisterciënzer monnik en zeer onderlegd theoloog uit de 12e eeuw, een onderscheid tussen *lectio* en **studie**¹. Hij zegt dat *lectio* en studie zich verhouden als vriendschap tot gastvrijheid. Beiden zijn noodzakelijk, maar vriendschap is veel intiëmer dan gastvrijheid. Of nog: zoals broederlijke affectie tot een eenvoudige, toevallige groet.

Mijn benadering was niet exegetisch (Bijbelstudie), hoe belangrijk deze ook moge zijn. Wel heb ik mijn bedenkingen met serieuze studies geconfronteerd. Maar de tekst zelf is het vertrekpunt gebleven. De heilige Franciscus van Assisi vraagt om zijn Regel “simpel en zonder commentaar te lezen”². Mijn eerste optie was daarom de tekst te lezen zoals hij ons gegeven is en wordt gebeden in de liturgie.

Tweede optie: Zich bekommeren om de tekst betekent niet alleen aandacht hebben voor de gebruikte *woorden*. Een tekst is meer dan een reeks woorden. In een tekst leeft er een

1 'Gulden brief' aan de broeders van Mont-Dieu, § 121
2 Testament van de heilige Franciscus (1226), § 38

hele dynamiek. En degene die dit niet ziet, begrijpt hem ook niet. Als een woord ons toelaat een spirituele ervaring te beleven, dan is dat omdat het gebruikt wordt in de bredere context van een zin of van een tekst als geheel. In psalm 51 is het *thema* de overtreding en het schuldgevoel en hoe die stilaan kunnen leiden tot een schuldbesef t.o.v. God (wat nog iets anders is). Iedere mens wordt vroeg of laat met eigen schuld geconfronteerd. Maar de psalmist verhoudt zich tot God. Zo mengt een andere notie zich in het verhaal: die van de zonde. Vandaag houdt men er niet erg van over zonde te spreken, misschien omdat de vorige generaties het er teveel over hebben gehad. De psalm helpt ons, hoop ik, de begrippen op een juistere manier te plaatsen.

Ziedaar de twee principes: **de tekst zoals hij is** (dus zoals de woorden zich presenteren) en de **dynamiek van de tekst**.

WE LEZEN NU DE TEKST HELEMAAL DOOR:

PSALM 51 (50)

(Getijdenboek. Gebeden voor elke dag)

- 3** God, ontferm U over mij in uw barmhartigheid,
delg mijn zondigheid in uw erbarmen.
- 4** Was mijn schuld volkomen van mij af,
reinig mij van al mijn zonden.
- 5** Ik erken dat ik misdreven heb,
altijd heb ik mijn vergrijp voor ogen.
- 6** Jegens u alleen heb ik gezondigd,
wat U tegenstaat heb ik gedaan.
Dus zijt Gij rechtvaardig in uw oordeel,
is het vonnis dat Gij velt gegrond.
- 7** Ach, met schuld belast werd ik geboren,
schuldig was ik toen mijn moeder mij ontving.
- 8** Maar Gij hebt behagen in oprechtheid,
Gij hebt mij geleerd in eigen hart te zien.
- 9** Sprengel mij met hysop dat ik rein word,
was mij dat ik witter wordt dan sneeuw.
- 10** Maak mij weer ontvankelijk voor blijde klanken,
Geef mijn gekastijde lichaam nieuwe levensmoed.
- 11** Wend uw ogen af van mijn gebreken,
scheld mij al mijn schulden kwijt.
- 12** Schep in mij een zuiver hart, mijn God,
geef mij weer een vastberaden geest.
- 13** Wil mij niet verstoten van uw aanschijn,
neem uw heilige Geest niet van mij weg.

- 14 Geef mij weer de weelde van uw zegen,
maak mij sterk in edelmoedigheid.
- 15 Dan zal ik de dwalenden uw wegen leren,
alle schulden terugvoeren tot u.
- 16 Houd mij ver van bloedschuld, God mijn redder,
dan bezingt mijn tong uw wijsheid.
- 17 Heer, maak Gij mijn lippen los,
dat mijn mond uw lof kan zingen.
- 18 In geschenken hebt Gij geen behagen,
wat ik U ook bied, Gij wilt het niet.
- 19 Wat ik offer, God is mijn boetvaardigheid,
een vermorzeld en vernederd hart wijst Gij niet af.
- 20 Wees ook Sion in uw goedheid weer genadig,
bouw de muren van Jeruzalem weer op.
- 21 Dan ontvangt Gij alle offers die Gij hebt bevolen,
dan komt men weer offeren op uw altaar.

LEZING VERS PER VERS

- 3 God, ontferm U over mij in uw barmhartigheid,
delg mijn zondigheid in uw erbarmen.**

Zoals zo vaak geven de eerste woorden het thema van de psalm (en geven ze de toon aan). "Barmhartigheid"... "over mij"... "mijn God": het is het gebed van één persoon. Het gaat om die persoon zelf, in zijn eigen, intieme realiteit. Dat is tenminste de eerste indruk. Het is inderdaad zo dat er zonder *individuen* geen *gemeenschap* is. Maar het is evenzeer waar dat zonder gemeenschap het individu niet bestaat. De mens is een sociaal wezen. De psalm zal ons ook dat leren.

Klaarblijkelijk is de relatie tussen God en de psalmist verbroken door iets ergs. De psalmist vraagt om vergeving. Het woord *barmhartigheid* of *medelijden* heeft, in de Bijbelse taal, niet de negatieve bijklank zoals wij die nu kunnen horen in het Nederlands. Medelijden klinkt voor sommigen te paternalistisch. Maar in de Bijbel gaat het echt om "*lijden met*". Het woord 'barmhartigheid' komt van het Latijnse 'miseri-cors' (in het Frans: 'miséricorde'). 'Miseri-cor' = lett. 'arm-hart': een hart dat gevoelig is voor de armoede van de ander. De

psalmist rekt op God omdat hij weet dat God liefde en mededogen is.³ *Bekwaamheid tot medelijden is de volmaaktste vorm van de liefde*. In dit eerste vers verschijnt God niet als rechter (nog niet, maar dat komt weldra.) Gelukkig begint de psalmist met zich tot God te richten zoals God zelf wil gekend worden: als liefde en mededogen. Maar, zoals we zullen zien, is de psalmist daar nog niet echt aan toe. Hij heeft het nog niet geïntegreerd in zijn geestelijk leven. Hij moet nog een hele weg afleggen.

Duidelijk is wel dat de psalmist van iets *bevrijd* wil worden. In het volgende vers horen we de woorden “wassen” en “reinigen”. Het beeld is duidelijk.

**4 Was mijn schuld volkomen van mij af,
reinig mij van al mijn zonden.**

'*Reinigen*' verwijst naar reinigingsriten in stromend water. Je moet voelen wat het betekent helemaal gewassen te worden, in een bad ondergedompeld te worden, tot boven het hoofd. Niet het minste onderdeel van het lichaam wordt hierbij vergeten. De psalmist wil inwendig volkomen, helemaal, gereinigd worden.

Wie heeft nooit gedroomd om zijn oorspronkelijke onschuld terug te vinden, de onschuld van een kind? Hoeveel mensen zouden geen fortuin geven om iets NIET gedaan te hebben? *Als die fout maar helemaal, volkomen kon verdwijnen!* Dat is natuurlijk onmogelijk. Maar het is ook de droom van de psalmist. Zoals we zullen zien is de fout die hij begaan heeft niet gering! Maar hij kan zijn misdaad niet ontkennen (in zijn geval gaat het inderdaad om een echte misdaad):

**5 Ik erken dat ik misdreven heb,
altijd heb ik mijn vergrijp voor ogen.**

“Altijd word ik achtervolgd door het feit dat ik verkeerd gedaan heb”, zegt de psalmist. En dat belet mij vrijuit te ademen. Het is een obsessie geworden.

We weten nog niet waarover het precies gaat en de psalmist lijkt niet van plan om het ons snel te zeggen. Het weegt hem wellicht te zwaar. Hij zal een hele weg moeten afleggen alvorens hij zijn fout kan *benoemen*. Dat geldt ook voor ons: om bepaalde dingen te benoemen – vooral als het ons erg pijn doet – is er soms veel tijd nodig. Het is zelfs nodig om er al enigszins overheen te zijn om de woorden ervoor te vinden. *Diegene die kan zeggen wat hem pijn doet, is al op weg genezing te vinden*. De psalmist legt een weg af, maar hij staat nog helemaal aan het begin van die weg... Hij bekent dat er iets is. Hij

3 (chânan) gaat terug op Yohanan, Hannah: genade, vergeving, herstel

identificeert zich met wat hij beging. En *deze* overtreding vat als het ware al zijn andere fouten samen. Maar wat is het precies?

Alvast één iets is helder in het hoofd en het hart van de psalmist: wat hij ook gedaan heeft, hij onderkent de dimensie 'zonde' ervan. Hij maakt het onderscheid tussen *overtreding* en *zonde*.

6ab **Jegens u alleen heb ik gezondigd,
wat U tegenstaat heb ik gedaan.**

Zonde is steeds iets dat zich afspeelt ten opzichte van God. Maar bij ons is de zonde vaak verwickeld in ons *psychologisch schuldgevoel* en we kunnen ze niet goed uit elkaar halen. Als sommigen niet graag meer van zonde spreken, dan is dat niet noodzakelijk omdat hun zondebesef onderontwikkeld is, maar omdat ze zich moeten bevrijden van een overdreven schuldgevoel. Het is de psychologische kant die hen hindert. Nochtans zijn de twee (*zondebesef* en *schuldgevoel*) niet hetzelfde.

Om het verschil tussen beide in één zin te verduidelijken, kan men zeggen dat *in zondebesef God in het centrum staat*, en in het schuldgevoel ikzelf in het centrum sta. Of meer concreet: mijn 'ik-ideaal' drukt op mij. Het gaat daarbij om normen die ik geïnterioriseerd heb, normen van buitenaf, waar ik me evenwel mee identificeer. Onze opvoeding speelt daar een grote rol in. *Ook het zondebesef van de psalmist is erg vermengd met een psychologisch schuldgevoel en hij slaagt er in het begin niet goed in ze te onderscheiden.* En dat brengt hem eigenlijk op een verkeerd spoor.

De God van liefde, uit vers 1, wordt herleid tot een rechter, en vooral een strenge, meedogenloze rechter (een rechter die NIET barmhartig is). *De God van liefde wordt verward met een innerlijke politieagent.* Maar eigenlijk is het vooral de strengheid tegenover zichzelf die de psalmist op God projecteert. Dat is onvermijdelijk zowel voor de psalmist als voor onszelf. Het is goed om dit in de psalm te zien en met de psalmist een weg af te leggen. *Alvorens een juiste visie te hebben op God, gaan we soms jarenlang gebukt onder een erg gemengde kijk op God.*

De psalmist gaat verder :

6cd **Dus zijt Gij rechtvaardig in uw oordeel,
is het vonnis dat Gij velt gegrond.**

We hebben de indruk dat de psalmist zichzelf *laat* verpletteren onder een oordeel dat hij daarom niet minder als rechtvaardig beschouwt. Hij wacht op zijn verdiende straf. We hebben hier niet te maken met iemand die zijn schuld overdrijft. Tegelijk voelen we een zekere wrevel. *God heeft gelijk, maar hij wordt toch gezien als een tegenstander.* Inderdaad,

God is de Heilige bij uitstek. De zonde is met Hem totaal onverenigbaar. Daarom geeft de psalmist God het recht een streng oordeel uit te spreken (zonder te vermoeden dat zijn Godsbeeld niet helemaal juist is).

En dan komt een vers dat de commentatoren in alle mogelijke richtingen geïnterpreteerd hebben. Het eerste woord in het Hebreeuws is een uitroep (Hên) dat we kunnen vertalen als “ach”:

**7 Ach, met schuld belast werd ik geboren,
schuldig was ik toen mijn moeder mij ontving.**

Arme moeder! Is zij verantwoordelijk voor mijn gebreken? (En de vader dan?) Zonder zich er rekenschap van te geven, treedt de psalmist uit de religieuze context (zei hij niet zopas: “*tegen u, u alleen, heb ik gezondigd*”?) en stapt hij in een verkeerde redenering omtrent de schuld.

Het is belangrijk dat het hier niet gaat om de moeder op zich. Geboren worden uit een moeder, dus uit een vrouw, betekent gewoon dat men een menselijk wezen is. In het jodendom geldt de ‘matrilineaire afstamming’. (Dat is ook de betekenis als Paulus zegt dat Jezus geboren is uit een vrouw. Op zich betekent dat niet dat de man met de geboorte niets te maken zou hebben!)

De psalmist tracht zich te verweren. *Eigenlijk worstelt hij met zijn wroeging... niet met God.* Hij doet dit door zijn situatie te ‘rationaliseren’, door een reden te geven die zijn schuld verklaart. De redenering is de volgende: niemand wordt geboren als een volmaakt wezen. De psalmist zegt: akkoord, ik erken mijn fout. Gij, God, Gij zijt een God die gelijk hebt (uiteraard). Gij hebt gewonnen en ik heb ongelijk. Alleen, vergeet niet dat ik in de zonde ben geboren, dat iedereen zondaar is en dat, bijgevolg, iedereen schuldig is. Van zodra men lucht inademt, ademt men microben in. Niemand ontsnapt eraan (we zijn er ons vandaag maar al te zeer van bewust!). Zo is dat nu eenmaal.

Hier had de psalm eigenlijk kunnen ophouden. Alles is immers gezegd. Althans in de visie van de psalmist. **Maar dat is niet het perspectief van God.** *Waar is de vrijheid en dus de echte verantwoordelijkheid van de mens? Waar is de vrijheid en dus de menselijke waardigheid?*

De rest van de psalm is een reactie op de kijk van zaken, uitgedrukt in vers 6. Het is een kijk die erg verspreid is onder de mensen en die vaak tot verwerping van God leidt. *We moeten ons inderdaad verlossen van een Godsbeeld dat God in concurrentie doet staan met de mens.*

De psalm leert ons dat God zelf niet akkoord is met deze manier van zien van de psalmist.

En de psalmist, in zijn diepste zelf, weet dat ook. Vandaar nog eens datzelfde kleine Hebreeuwse woordje 'ach' waarmee de volgende zin begint en die een rechtzetting uitdrukt. Dit keer wordt het in het Nederlands vertaald door 'maar'.

**8 Maar Gij hebt behagen in oprechtheid,
Gij hebt mij geleerd in eigen hart te zien.**

De psalmist zegt: "Zelfs als het waar is dat wij, mensen, altijd onder het teken van de beperktheid, van de zonde staan, dan nog ben Jij, God, niet tevreden met deze verklaring. *Het is te gemakkelijk zich achter een algemeen principe te verschuilen om de eigen verantwoordelijkheid te ontlopen.* Jij neemt me apart en vraagt: 'En jij, hoe sta jij ervoor? Hoe heb jij geleefd in dat algemene klimaat? Wat is jouw medeplichtigheid aan het kwaad? Heb jij ervan geprofiteerd te doen wat je wou, al wist je dat het niet goed was?'"

De psalmist begrijpt het: "Je wil diep in mij (in mijn meest intieme kern, daar waar ik me niet meer achter excuses kan verbergen) de waarheid (de echte waarheid; *niet* de abstracte waarheid die voor *iedereen* geldt, maar *mijn* waarheid, zonder me achter iets anders te verschansen.) En in die innerlijke stilte, in de bezinning, heimelijk, God, help mij om tot levenswijsheid te komen. (Ziedaar de ware bekering!). Ja, God, ik leer het doordat ik *doorheen* mijn eigen donkere kanten ga! Zo, zie ik mijn *eigen* leven onder ogen, zonder mij te verschuilen achter de anderen, zonder mij te vergelijken. Zo leer ik wie ik ben in vlees en bloed (we komen nog op dat bloed terug!) Dat is pas wijsheid."

Onmiddellijk na deze bewustwording vraagt de psalmist:

**9 Sprenkel mij met hysop dat ik rein word,
was mij dat ik witter wordt dan sneeuw.**

We lezen meerdere dingen in dit vers. In de Bijbel is hysop een struik die gebruikt wordt om met water of bloed te besprenkelen ⁴. Het vers herneemt de woorden waarmee de psalm begon: "*Zuiver mij geheel van mijn zonde; reinig mij van wat ik misdeed*" (v.4). Maar die zin wordt nu gezegd *na* de innerlijke bewustwording en nu er een echtere (en hechtere) relatie is met God.

4 Dit vers leidt de liturgie in (cfr. De "gezangen en het feest", v.10), In Joods perspectief treedt alleen hij de liturgische gemeenschap binnen die verzoend is.

Om het in een juist perspectief te zien, moet men 't volgende onthouden:

- er is een diep bewustzijn van de zonde (nodig)
- de zonde wordt ontsluit in het licht van de barmhartigheid bij het aanroepen van God
- het ontdekken van de wortel van de zonde en erkenning van de vrijgevigheid van God.

In het begin van de psalm wou de psalmist zijn *persoonlijke* integriteit terugwinnen, om in zijn *eigen* ogen zuiver te zijn, om *zichzelf* niets te verwijten te hebben. Dit was, uiteindelijk, een erg narcistische houding, waarbij de psalmist zich in het centrum plaatste. Daarom ook worstelde hij vooral met zijn psychisch schuldgevoel.

Nu hebben we eerder de indruk dat de psalmist zich in de armen van God werpt. Hij levert zich helemaal over en *gelooft* dat *God* hem kan zuiveren. Hij verbergt zich niet meer achter de vaststelling (hoe juist die ook is) dat *iedereen* onder het teken van de zonde geboren is en dat men zondaar is van in de moederschoot. Neen, *God kan* de relatie met hem herstellen; hij *kan* iemand uit de zonde bevrijden, hoe zwaar die ook was. Het beeld is uiteraard absoluut: maak mij *helemaal* zuiver. En *witter* dan sneeuw. Maar die zuiverheid is nu geen perfectie meer. Ze is herstelde relatie. Het water dat wast en de reinheid van de vernieuwde mens verwijzen de christen rechtstreeks naar zijn doopsel.

Het gevolg laat niet op zich wachten:

**10 Maak mij weer ontvankelijk voor blijde klanken,
Geef mijn gekastijde lichaam nieuwe levensmoed.**

De psalmist is opnieuw bekwaam de gezangen te horen en deel te nemen aan het feest, voorbij zijn 'innerlijke nacht'. Ja, er werd al gezongen en gedanst. Maar niet voor hem. En de zon scheen buiten hem, voor de *anderen*. *Innerlijk* verkeerde *hij* in het duister. De vreugde in zijn omgeving raakte hem niet meer. Nu leert hij dat God kan genezen en ervoor zorgen dat we niet alleen de *ellende* van de mensheid zien (want het kwaad is inderdaad overal - zie v.7). Hij kan opnieuw deelnemen aan de levensvreugde die *ook* nog bestaat.

Hoe vaak hoort men niet zeggen: 'Waar heb ik dat aan verdiend?' 'Wat heb ik gedaan dat ik daarvoor gestraft word?'. *Telkens er een pandemie uitbreekt hoor je sommige mensen zeggen dat dit een straf van God is. Dat zegt de psalm niet. Integendeel.* Voor de psalmist begint er een nieuw leven. En samen met hem evolueren we naar een juistere perceptie van God, een juist Godsbeeld. Maar voor het ogenblik *blijft* God in onze psalm nog een beetje dubbelzinnig. Hij is er nog niet helemaal zeker van dat God hem niet "gekastijd" (v. 10) heeft.

Laten we met de psalmist verder onze relatie met God verdiepen. We doen het langzaam. God respecteert onze traagheid in het geloof.

**11 Wend uw ogen af van mijn gebreken,
scheld mij al mijn schulden kwijt.**

Voor het eerst spreekt de psalmist hier van de ogen van God, dus van zijn aangezicht. Als je

in een relatie geen oogcontact hebt met iemand, dans drukt dat verlegenheid of misprijzen of zelfs verwerping uit. Men kan natuurlijk ook de blik afwenden van wat lelijk is en doen alsof men het niet zag. De psalmist vraagt: “Kijk om, *wend je ogen af*”. In het oude testament mocht men het gezicht van God niet zien. Maar de psalmist weet dat God wel naar de mens kijkt.

Voor ons, christenen, is Jezus het gelaat van God dat naar ons gericht is. En in het gelaat van Jezus mogen we God wel aanschouwen in het gelaat van Jezus.

De psalmist vraagt nog iets anders: “*scheld mij al mijn schulden kwijt*”. Doe *al* mijn zonden *verdwijnen*. En niet alleen die zonde die zich als een obsessie voor mijn ogen afspeelt. Eens te meer heeft dit vers voor ons, christenen, een christologische echo. Jezus gaat opnieuw verder dan gevraagd werd. Niet alleen neemt Hij al *mijn* zonden weg, maar Hij neemt *alle* zonden van de *wereld* weg. “*Ziehier het lam Gods, dat wegneemt de zonde van de wereld.*” Met en door Jezus, wordt het gebed van de psalmist meer dan verhoord. Iemand – Jezus – heeft het op zich genomen om radicaal datgene weg te nemen dat onze relatie met God in de weg stond.

Neem mijn zonde van mij weg, al mijn zonden. Maar... met het hart dat het mijne is zal ik zeker hervallen. Daarom,

**12 Schep in mij een zuiver hart, mijn God,
geef mij weer een vastberaden geest.**

Het hart is het centrum van de mens, daar waar de hersenen (het verstand) en de ingewanden (de gevoelens) elkaar ontmoeten. Maar het hart is nog meer dan dat. Het is het centrum van mijn wilsbesluiten. En nog meer is het de plaats waar Gods Geest verblijft. *Dit is eigenlijk het sterkste vers van de psalm, juist in het midden van de tekst. In het centrum van de tekst gaan we naar het centrum van de mens.* In het begin van de psalm, terwijl hij zich verborg achter het idee van universele schuld, bleef de psalmist nog bij zijn hoofd.

Maar het hart van de psalmist is ziek. Het is aangetast door het kwaad. De psalmist worstelt met zijn schuld. Ook spiritueel gezien is hij ziek, want zijn relatie tot God is gekwetst. Vandaar die nieuwe, nog radicalere vraag: “Schep – *jij*, God – in mij een zuiver hart.”

Het centrum van onze *psalm* wijst terug naar de schepping en is als het *licht* dat we nodig hebben ⁵. Het werkwoord 'scheppen', dat in ons vers gebruikt wordt, is echt hetzelfde werkwoord als in het begin van de Bijbel: (Bârâ') “*In het begin schiep God hemel en aarde.*” ⁶. Mijn hart heeft een her-schepping nodig. Ik heb een nieuw hart nodig. Ezechiël had

5 Hier kan men aan de Hanoukkia denken. <http://fr.wikipedia.org/wiki/Hanoukkia>.

6 <http://www.scripture4all.org/OnlineInterlinear/OTpdf/gen1.pdf>

reeds voorspeld: “Ik zal jullie een nieuw hart geven, ik zal in jullie een nieuwe geest leggen. Ik zal jullie hart van steen wegnemen, en jullie een hart van vlees geven. Ik zal in jullie mijn geest leggen: dan zullen jullie mijn wetten opvolgen, zullen jullie mijn geboden in acht nemen en zullen jullie er trouw aan zijn.” (Ez. 36,26-27) Dit hoofdstuk van Ezechiël heeft verschillende thema's met onze psalm ⁷ gemeen.

De zuiverheid, waar de psalm het al enkele keren over had, heeft een nieuwe schepping nodig, een compleet nieuw spiritueel réveil. Het zuivere hart is niet zozeer een hart dat gereinigd is van alle onzuiverheden, als wel een hart zonder verdeeldheid, dat uitsluitend gericht is op God. Denken we maar aan de zaligsprekingen: “Zalig de zuiveren van hart, want ze zullen God zien” (Mt 5,8). Dit is een profetische boodschap van radicale nieuwheid.

Voorts vraagt de psalmist dat deze nieuwheid zou blijven duren en niet iets zou zijn van één moment: “Geef mij weer een vastberaden geest”. M.a.w. “Sterk, diep in mij, mijn geest”, zodat mijn geest stevig gericht blijft op God. Hier brengt de psalmist een nieuw, belangrijk, woord binnen: de geest, de 'ruah'. Ruah is een vrouwelijke term. Hij duidt niet op de geest als 'intelligentie' ('nous' in het Grieks), maar op de geest als 'ademtocht' ('pneuma' in het Grieks; het gaat om de adem die door de longen gaat.). Er is adem nodig om die persoonlijke ommekeer te laten duren en om de goede weg te blijven gaan.

Met andere woorden, de psalmist vraagt niet alleen een nieuw hart maar ook een nieuwe geest. In ons vers gaat het wel degelijk over ‘mijn geest’, de mijne. Als God iets *nieuws* in mij scheidt, dan is het niet om me van mezelf te vervreemden, om mij van mijn zelf te onteigenen. Wel integendeel, om *eindelijk* mezelf te zijn. (Het is de zonde die ons van onszelf vervreemdt!). En die geest, die de mijne is - die ik *ben* - wordt ontvangen als een nieuwe schepping, die niet uit mezelf komt. Het is een nieuw orgaan dat mij toelaat in relatie met God te treden en die van deze relatie een verhouding van hart-tot-hart maakt. Uiteraard wil ik deze relatie niet meer verliezen:

**13 Wil mij niet verstoten van uw aanschijn,
neem uw heilige Geest niet van mij weg.**

Het gelaat komt hier terug. In tegenstelling tot het vers waarin stond “Wend uw ogen af van mijn gebreken”, is het duidelijk dat God mij nu *blijft* aanzien en dat is mijn diepste wens. Ik wil niet *verbannen* worden ver van zijn gelaat. Ik, christen, kan niet meer zonder het gelaat van Jezus. Verbannen worden herinnert me ook aan de episode die na de schepping en de zondeval komt: God verbande Adam en Eva uit het paradijs. Mijn paradijs is het gelaat van God te vinden in het gelaat van Jezus, dankzij een herschapen hart. Verbannen worden ver weg van Hem zou als een verbanning uit het paradijs zijn. Mijn paradijs is mijn relatie tot

⁷ <http://www.bible-service.net/extranet/current/pages/674.html>

God. “En dit is het eeuwig leven, dat zij U kennen, de enige ware God en Hem die Gij hebt gezonden, Jezus Christus.” (Joh. 17,3)

We komen dus de Vader, de Zoon en de Geest tegen, waarvan de christenen beetje bij beetje begrijpen dat zij samen God zijn. God is Drie-Eén-heid. We richten ons tot God de Vader en vragen Hem niet verbannen te worden ver weg van zijn gelaat (Jezus) en zijn *Ruah* niet te verliezen, zijn Geest/Adem. De adem van God, de Geest, is het principe van alle leven (zowel fysiek als spiritueel, zoals we in het verhaal van de schepping lezen). De psalmist is nu een geheel nieuwe werkelijkheid binnentreden: die van God. Hij doet dat als een nieuwe mens. Hij doet het *in* de Nieuwe Mens die Jezus is, door het doopsel.

Dat is wat we heil noemen. De psalmist zegt het in het volgende vers:

**14 Geef mij weer de weelde van uw zegen,
maak mij sterk in edelmoedigheid.**

Het gevoel van heilzame redding gaat met vreugde gepaard. Heil betekent één zijn, verzoend, “geïntegreerd”. Heil komt trouwens van “heel”⁸. Er is harmonie.

De letterlijke vertaling van het eerste deel van dit psalmvers is: “Hergeef mij de vreugde van uw heil” (dat is de vertaling van Ida Gerhardt). De vreugde van uw heil wordt hier vertaald als de “weelde van uw zegen”.

Wanneer de mens innerlijk een is en in harmonie, dan is hij inderdaad gelukkig. Het heil is 'yêsha'. De voornaam 'Iêshua' – God redt – is niets minder dan de naam voor Jezus in het Hebreeuws. De psalmist vraagt dat zijn geluk, zijn “yêsha” mag blijven duren.

De psalmist vraagt om dus om kracht, wilskracht. Hij vraagt edelmoedig te kunnen zijn en dat is een authentieke vorm van vrijheid.

De welwillendheid, de vrije (over)gave van zichzelf, moet noodzakelijkerwijs overvloeien naar anderen. *Wie welwillend is, is naar buiten gericht.* De geest die in het diepste van de psalmist werkt, wordt communicatie :

**15 Dan zal ik de dwalenden uw wegen leren,
alle schulden terugvoeren tot u.**

Wat we als genezing hebben ontvangen, kunnen we niet voor onszelf houden. We willen dat iedereen de wegen van het leven vindt. Voor de Jood zijn ‘uw wegen’ Gods

8 Idem in het Indo-Europees. 'Heil' heeft -zoniet altijd, toch vaak- 2 kanten.

- a) Bevrijd zijn, gered zijn van een gevaar dat mijn leven bedreigt, de integriteit van mijn hele zijn op het spel zet.
- b) Geleid worden naar de volheid, de harmonie, het geluk.

raadgevingen die in de bijbel staan (o.m. in de Thora). Het zijn de levenswoorden van Godswege. Voor ons, christenen, zijn het de wegen van liefde die Jezus ons leerde. *We worden zelf tussenpersoon, doorgever. We worden boodschapper, "missionaris", gezondene.* We willen werken aan de eenwording van de anderen: zowel innerlijk als in de uiterlijke relaties. God blijft zijn verhaal schrijven doorheen de broosheid van hen die Hij zendt. Alleen hij die genezing ontving, kent de waarde ervan.

We hebben met de psalmist nu al een hele weg afgelegd. Beetje bij beetje heeft de psalmist zich bevrijd van de schuld waaraan hij vastgepind zat, om in *relatie* met God te treden, om voor zijn *gelaat* te verschijnen, om *rond* hemzelf opnieuw de zangen en het feest te horen. Nu pas – en niet vroeger – is hij in staat de zonde te *benoemen* waarvan hij zo erg wou bevrijd worden. Hij kan nu de waarheid over hemzelf verdragen, de waarheid die bevrijdt. Hij spreekt uit wat hem tot nu toe obsedeerde zonder erover te durven (of te kunnen) spreken. Hij zegt:

16a Houd mij ver van bloedschuld, God mijn redder,

Letterlijk: bevrijd me van de schuld die ik draag omdat ik bloed vergoten heb. De psalmist is dus... een moordenaar. (Dit is ook de traditionele interpretatie.) Hij heeft bloed vergoten. Het is geen beeldspraak. Nu is hij in staat het te zeggen. Nu kan hij zijn zonde benoemen.

Ziedaar hoe groot het gedane kwaad is, een daad die wel degelijk de zijne is en die niets meer te maken heeft met het feit dat iedereen nu eenmaal in zonde geboren is en zondaar sinds hij kwam uit de moederschoot. Dat is wel waar, maar niet iedereen is daarom een moordenaar! De psalmist is dat wel. In deze heel bijzondere situatie wordt God zelf meer dan ook bijzonder: "God, God *mijn* redder." Niet alleen de God van iedereen, maar *mijn* God. Nogmaals, de onderliggende betekenis van Jezus' naam is God-redder.

Op een dag moeten we – hopelijk zonder gelijkaardige grote misdaden te begaan – komen tot de belijdenis die we uit de mond van de heilige Paulus horen : "*De Zoon van God die mij heeft liefgehad en die zich voor mij gegeven heeft.*" (Gal. 2,20) Van Paulus' kant, die zoals wij Jezus nooit levend heeft gekend, is dit ook iets enorms, zeker als we eraan denken dat ook Paulus christenen heeft vervolgd en vermoord! Ook hij was een bekeerde moordenaar.

Het vers – "Bevrijd me van het gestorte bloed" - heeft deze psalm aan David doen toeschrijven. David heeft Batseba, de vrouw van Uria, gekaapt om er mee naar bed te gaan. Maar om Batseba voor zich te houden heeft David Uria, haar man, laten doden. Uria was nochtans één van zijn trouwste medewerkers. Om dit alles laat de profeet Nathan zich erg verontwaardigd uit tegen David. Wij kunnen dit lezen in 2 Sam 11.

De verlossing van zijn misdaad doet de psalmist (David) toch wel verrassende dingen zeggen (in het tweede deel van hetzelfde vers). De psalm gaat immers verder :

16b dan bezingt mijn tong uw wijsheid.

Is dat niet choquerend? Is het niet wat snel door de bocht? Toegegeven: we staan nu ver van de verpletterende rechter waarvan sprake was in het begin. Maar is er hier nog rechtvaardigheid? Die zogenaamde rechtvaardigheid waarover de psalm het heeft schenkt het leven niet terug aan Uria, noch aan Batseba zijn vrouw die zomaar door de koning opgeëist wordt omdat hij haar verlangt! Het lijkt een beetje surrealistisch en het maakt ons opstandig. En dat het daarbij om David gaat verergert alleen maar de zaak. (Dat had de profeet Nathan maar al te goed begrepen.)

In feite zijn we hier van een *wrekende rechtvaardigheid* (de zondaar moet veroordeeld worden) naar een *genadevolle rechtvaardigheid* overgegaan (God neemt de zonde weg en herschept de mens). De vergiffenis en het erbarmen van God lopen op het bewustzijn van de zonde vooruit. Zich vergeven weten ,maakt het mogelijk om een verlamme schuld (waarbij men zichzelf berecht) te overstijgen en ook anderen op zijn beurt te vergeten. Het wordt een opbouwende kracht die de muren van Jeruzalem herop zal richten. Maar de psalmist zal zich niet meer op zichzelf beroemen. Dat begrijpt hij onmiddellijk. Ja, hij heeft inderdaad te snel en te lichtvaardig gesproken. Daarom corrigeert hij zichzelf:

**17 Heer, maak Gij mijn lippen los,
dat mijn mond uw lof kan zingen.**

Als *God* zijn lippen niet opent, zal er niets uitkomen. Maar als God zijn mond opent, zal de psalmist Gods lof verkondigen. Niet alsof hij zijn eigen verlossing heeft bewerkt, maar de verlossing die gekomen is als een geschenk van God. Anderzijds is de psalmist nu de best geplaatste persoon om aan de zondaars de weg naar het heil te wijzen. Hij rekent niet meer op zijn eigen krachten. Hij weet dat hij zichzelf niet kan vrijkopen. Maar hij leeft nu vooral in zijn relatie tot God.

Daarmee is een grote stap gezet. Geen eigen verdienste, geen geven om te krijgen. De psalmist weet nu, inniger bewust dan ooit te voren, dat God niet gekocht kan worden.

**18 In geschenken hebt Gij geen behagen,
wat ik U ook bied, Gij wilt het niet.**

Hiermee zitten we helemaal in de spiritualiteit van de Profeten. Jezus zal bijvoorbeeld verschillende malen herinneren aan de uitspraak van Hosea (6,6): "*Erbarmen wil ik, geen*

offer” (Mt. 9,13; 12,7) ⁹. De psalm die aan de onze voorafgaat – psalm 50 – is trouwens een lang pleidooi tegen het volk dat zich de illusie maakt rechtvaardig te zijn dankzij offers.

De psalmist weet waarover het gaat, want hij heeft het aan den lijve ervaren, in vallen en opstaan, doorheen mislukking en vernedering:

**19 Wat ik offer, God is mijn boetvaardigheid,
een vermorzeld en vernederd hart wijst Gij niet af.**

Opgelet: we staan hier niet voor een sadistische God die de mens wil vernederen alvorens hem te aanvaarden. De uitdrukking “*een vermorzeld en vernederd hart wijst Gij niet af*”, spreekt van gebroken trots. De psalmist dacht de wet te kunnen misprijzen en zijn misdaden te kunnen minimaliseren. Maar zijn ogen zijn nu opengegaan en hij ziet nu pas hoeveel kwaad hij beging. David heeft zijn macht misbruikt om Uria te vermoorden en om hem zijn vrouw afhandig te maken. Hij heeft twee mensenlevens gebroken. Dat vernederend inzicht leidt hem tot echte nederigheid en die helpt hem om zich aan God over te geven en zelf medelijden te voelen voor zijn slachtoffers en tenslotte voor iedereen. David is een zondaar, geen psychopaat.

De psalm toont ook dat de zonde niet op magische wijze is uitgewist. De zonde laat diepe sporen na in het bewustzijn van de psalmist. De vergeven zondaar blijft broos en kwetsbaar; maar hij is menselijker ¹⁰ geworden. Niemand kan troosten als hij zelf niet geleden heeft.

In zijn gedicht '*La nuit d'octobre*' schreef Alfred de MUSSET:

De mens is een leerling, de pijn is zijn meester,
En niemand kent zichzelf tenzij hij geleden heeft.
Het is een harde wet, maar (ook) een hogere wet,
Zo oud als de wereld en het lot,
Dat men van het ongeluk het doopsel moet ontvangen,
En dat alles tegen deze trieste prijs moet worden gekocht.
Om te rijpen hebben de oogsten nood aan de dauw;
Om te leven en te voelen heeft de mens tranen nodig...

9 De eerste referentie in de bijbel is 1 Sam. 15,22 : “Gehoorzaamheid aan God, te verkiezen boven offers.” Hosea en Mattheus vervangen gehoorzaamheid door erbarmen.

10 Laten we hier herinneren aan v.15

Dit is een diep menselijk inzicht.

Is dat niet vaak het drama van de mens? Waarom moet het lijden zijn grootste leerschool zijn. Waarom blijft hij zonder die leerschool zo gemakkelijk zelfgenoegzaam? Ik laat de vraag in het midden. Ik ben er zelf helemaal niet mee klaar.

Maar de psalmist is zich nog van iets anders bewust geworden, namelijk dat hij door zijn onrechtvaardigheid aan het verval van zijn gemeenschap, de “stad Jeruzalem”, heeft bijgedragen. Hij wil nu meewerken aan de heropbouw van de stad.

**20 Wees ook Sion in uw goedheid weer genadig,
bouw de muren van Jeruzalem weer op.**

Het geredde, herschapen, hart van de psalmist maakt hem ervan bewust dat hij een sociaal wezen is. Hij staat nu pas open voor de gemeenschap. Concreet: David is de koning van de stad Jeruzalem, stad van vrede. We hebben het beeld van een stad in verval. Eigenlijk had de val van Sion pas in 587 voor Christus plaats gehad. In de bijbel is dat een van de belangrijkste data. Maar dan is David al lang overleden (hij leefde rond 1000 voor Christus, bijna vijfhonderd jaar vroeger). Vandaar dat die twee laatste verzen volgens sommige commentatoren moeten beschouwd worden als een latere toevoeging. Voor ons maakt dat maakt weinig uit. Ze *behoren* tot onze tekst. En het is maar goed ook.

Heel het proces, *dat loopt van schuldgevoel naar réeel zondebewustzijn, de overgang ook van een jaloezse God naar een God die leven geeft*, brengt ons meteen tot de opbouw van onze gemeenschap. “*Trek de muren van Jeruzalem weer op*”. Wie trekt ze weer op? God? Eigenlijk is het de psalmist natuurlijk. Maar hij haalt nu zijn kracht uit zijn Godsgeloof. Hij steunt op de vergiffenis van God waardoor hij niet meer in zijn wroeging verdrinkt, zoals dat was in het begin van de psalm. Zijn geestelijke genezing laat hem nu toe authentiek berouw te voelen en aan het herstel van de gemeenschap te werken. Hij wordt niet meer verlamd door zijn fout. Integendeel, hij neemt zijn verantwoordelijkheid op, ik zou zeggen: zijn burgerlijke verantwoordelijkheid (maar de Bijbel maakt geen onderscheid tussen wat civiel en wat religieus is). Met God samenwerken aan de heropbouw van de stad is daarom, van de kant van de psalmist, een daad van boetedoening.

De vreugde om de redding, “*de weelde van de zegen*” zoals dat heette wat hoger in de psalm (v.14), strekt zich nu uit over het ganse volk. We blijven niet in een individualistische en louter spirituele sfeer. Volgens de profeten had de ontrouw van het volk het verval van Jeruzalem en de ballingschap veroorzaakt. De geredde en gerechtvaardigde mens komt nu op voor rechtvaardigheid. Zo *herstelt* hij de stad. Zo *werkt* hij aan de opbouw van een meer menselijke gemeenschap, hij trekt de muren terug op die veiligheid bieden aan de inwoners.

En dan alleen kunnen de oude ritens opnieuw zin hebben. Laat ons luisteren naar het laatste vers van de psalm :

**21 Dan ontvangt Gij alle offers die Gij hebt bevolen,
dan komt men weer offeren op uw altaar.**

Het volk –‘de stad’ – kan nu op een authentieke manier het Verbond met God beleven. Om dat te vieren waren er effectief offers voorzien. De psalmist zegt dat de rite (opnieuw) God behaagt als het volk trouw is. In het christendom moedigen we het slachtofferen van dieren natuurlijk niet aan. De gedachte die we moeten onthouden is, lijkt me, dat houdingen die slechts formeel zijn en hypocriet overkomen, hun oorspronkelijke bedoeling kunnen terugvinden en zelfs een nieuwe zin kunnen krijgen. Jezus heeft de ritens van de tempel niet opgeheven (hij was vaak in de tempel aanwezig, net zoals zijn leerlingen). En toch: wat een enorme afstand tussen de vrijheid van Jezus en alle vormen van formalisme ¹¹.

11 “De veelvoud aan synoniemen voor het kwaad, de tegenspraak en de smeekbedes... tonen de mens en zijn conflict. Er is een deel in zichzelf dat met het andere deel spot. Hij beseft wat hij verliest en wat de consequentie is van wat er op dat moment gebeurt. Het is dat gevoel dat de bekering tot en de vergiffenis van God mogelijk maakt.” (Commentaar van br. Philippe Bugilimfura, aan wie ik enkele goed geformuleerde bedenkingen verschuldigd ben die ik in deze tekst geïntegreerd heb.)

TOT BESLUIT

Laat ons de **psychologische juistheid** van de psalm even benadrukken. Ja, de Bijbelse schrijvers hebben veel menselijk doorzicht en getuigen van heel juiste antropologische inzichten. In deze psalm raken we van heel nabij de psychologische en spirituele dimensie van de mens. Dat betekent zoveel als zeggen dat het spirituele niveau opgebouwd wordt vanaf de psychologische basis. Het spirituele niveau houdt er rekening mee en heeft op zijn beurt een helende waarde. Een erg breed onderwerp ¹².

In onze psalm is het vertrekpunt een narcistisch schuldgevoel (de psalmist is immers meer bekommerd om zijn eigen imago dan om zijn relatie met God). Maar dan gaat hij door een neurotische fase: "Dat God mij straft, ik verdien toch niet beter." De psalmist staat klaar om te incasseren. Zijn wroeging en negatieve gevoelens over hemzelf wekken het verlangen in hem op gezuiverd te worden, om (weer?) absoluut zuiver te zijn.

Gelukkig verbreekt de psalmist, doorheen al deze wendingen, nooit zijn relatie tot God. Beetje bij beetje evolueert hij naar een echt Verbond met Hem. Beter uitgedrukt: naar een verbond met de echte God. Hij treedt uit een pathologisch schuldgevoel, om tot een ware bekering te komen. Hij raakt bij zijn eigen diepste verlangen, wat zijn bestaan verbreedt tot God en tegelijk de anderen en de gemeenschap erin betreft.

Ten slotte kunnen we de psalm op de volgende manier samenvatten:

- de overgang van individu naar gemeenschap
- de overgang van een God-rechter naar een God van erbarmen
- de overgang van schaamte naar wijsheid en aanvaarde vreugde
- de weg naar heil (verlossing)
- de ware zin van rituelen in de godsdienst

¹² Ik verwijs hierbij naar het buitengewone boek van Dominique STRUYF en Bernard POTTIER, *Psychologie en spiritualiteit. Pastorale uitdagingen*. Lessius 2012. Met name hoofdstuk 3 over het kwaad.

MUZIEK

Miserere mei, Deus (Wees mij genadig, God)

Een psalmcompositie in barokmuziek door **Gregorio Allegri** van de boetepsalm 51 van koning David. Rond 1630 componeerde Allegri het stuk in opdracht van Paus Urbanus VIII. Het stuk werd elk jaar tijdens de Goede Week opgevoerd op de woensdag voor Pasen en op Goede Vrijdag in de Sixtijnse Kapel. Het stuk mocht niet gekopieerd worden.

In 1770 bezocht de toen veertienjarige Wolfgang Amadeus Mozart Rome en hij was tijdens de Goede Week aanwezig in de Sixtijnse kapel. Hij bleek wel in staat om tekst en compositie achteraf uit te schrijven en hij begon het in Wenen op te voeren. Ook Felix Mendelssohn en Franz Liszt hebben een versie uitgebracht.

Een mooie **versie** van **Tenebrae Choir** (olv Nigel Short) kan je bekijken en beluisteren via <https://www.youtube.com/watch?v=H3v9unphfi0>

Tekst (bron: Wikipedia)

3 **Miserere mei, Deus:** secundum magnam misericordiam tuam.

Et secundum multitudinem miserationum tuarum, dele iniquitatem meam.

4 Amplius lava me ab iniquitate mea: et a peccato meo munda me.

5 Quoniam iniquitatem meam ego cognosco: et peccatum meum contra me est semper.

6 Tibi soli peccavi, et malum coram te feci: ut justificeris in sermonibus tuis, et vincas cum judicaris.

7 Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum: et in peccatis concepit me mater mea.

3 **Wees mij genadig, o God,** uit Uw grote goedheid.

Neem met Uw vele genadedaden mijn zonden weg.

4 Was mij grondig van mijn goddeloosheid: en reinig mij van mijn zonde.

5 Want ik erken mijn fouten: en mijn zonde staat me altijd bij.

6 Alleen tegen U heb ik gezondigd en het kwaad jegens U gedaan: laat Uw uitspraak het veroordelen, en laat U overwinnen wanneer U oordeelt.

7 Zie, ik ben gevormd in goddeloosheid, en in zonde heeft mijn moeder mij ontvangen.

8 Ecce enim veritatem dilexisti: incerta et occulta sapientiae tuae manifestasti mihi.

9 Asperges me hysopo, et mundabor: lavabis me, et super nivem dealbabor.

10 Auditui meo dabis gaudium et laetitiam: et exultabunt ossa humiliata.

11 Averte faciem tuam a peccatis meis: et omnes iniquitates meas dele.

12 Cor mundum crea in me, Deus: et spiritum rectum innova in visceribus meis.

13 Ne proicias me a facie tua: et spiritum sanctum tuum ne auferas a me.

14 Redde mihi laetitiam salutaris tui: et spiritu principali confirma me.

15 Docebo iniquos vias tuas: et impii ad te convertentur.

16 Libera me de sanguinibus, Deus, Deus salutis meae: et exultabit lingua mea iustitiam tuam.

17 Domine, labia mea aperies: et os meum annuntiabit laudem tuam.

18 Quoniam si voluisses sacrificium, dedissem utique: holocaustis non delectaberis.

19 Sacrificium Deo spiritus contribulatus: cor contritum, et humiliatum, Deus, non despicias.

20 Benigne fac, Domine, in bona voluntate tua Sion: ut aedificentur muri Ierusalem.

21 Tunc acceptabis sacrificium iustitiae, oblationes, et holocausta: tunc imponent super altare tuum vitulos.

8 Maar zie, u verlangt de waarheid: en in het geheim zult u me wijsheid laten begrijpen.

9 Gij zult mij reinigen met hysop, en ik zal rein zijn; Gij zult mij wassen, en ik zal witter zijn dan sneeuw.

10 Gij zult mij vreugde en blijdschap laten horen: opdat mijn gekastijde lichaam zich kan verheugen.

11 Keer uw gezicht af van mijn zonden: en wis al mijn zonden uit.

12 Maak mijn hart rein, o God: en vernieuw een juiste geest in mij.

13 Verban mij niet uit Uw aanwezigheid en neem Uw Heilige Geest niet van mij weg.

14 O geef mij weer de troost van Uw hulp: en bevestig mij met Uw vrije Geest.

15 Dan zal Ik Uw wegen aan de goddelozen onderwijzen: en zondaars zullen tot U worden bekeerd.

16 Verlos mij van bloedschuld, o God, Gij die de God van mijn gezondheid zijt; en mijn tong zal zingen van Uw gerechtigheid.

17 Gij zult mijn lippen openen, o Heer; en mijn mond zal u loven.

18 Want U begeert geen offer, anders zou ik het U schenken; maar U verheugt u niet in brandoffers.

19 Het offer aan God is een onrustige geest: een gebroken en verslagen hart, o God, zult u niet verachten.

20 Wees Sion gunstig en genadig: bouw de muren van Jeruzalem.

21 Dan zal het offer der gerechtigheid, met het brandoffer en de offeranden U behagen; dan zullen zij jonge ossen offeren op Uw altaar.